

મરી જવાથી કશો જ ફાયદો થવાનો નથી.

જે મુશ્કેલીઓને તમે આ જન્મમાં જીતી નહિ લીધી હોય, તે શું તમે એમ ધારો છો કે બીજા જન્મમાં તમારો કેટો મૂકી દેશે ?

એમનો નિવેડો આ જન્મમાં જ લાવી દેવો જોઈએ.

શ્રી અરવિંદ

: પ્રકાશક :

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા,
ભાવનગર.

માહ	આત્મ સં.	વર્ષ : ૬૨
૨૦૨૧	૬૯	અંક : ૪

સત્યનો મહિમા : સત્યને પ્રકાશ અને અસત્યને
અંધકાર ઘેટલા જ માટે કહવામાં આવે છે કે
સત્યવાદી પ્રમાદૃથીય અસત્ય બોલી જાય તો પણ
લોકો એને સત્ય જ માને; જ્યારે અસત્યવાદી
કોઈ પ્રસંગે મહાન સત્ય ઉચ્ચારી જાય તોયે
લોકો એને અસત્ય જ ગણે.

—ચિત્રલાલ

ગ્રામ : “Jahangir”

ફોન નં. મીલ : ૨૮૦

બંગલો : ૩૨૮

ધી ન્યુ જહાંગીર વહીલ મીલ્સ કું. લી.

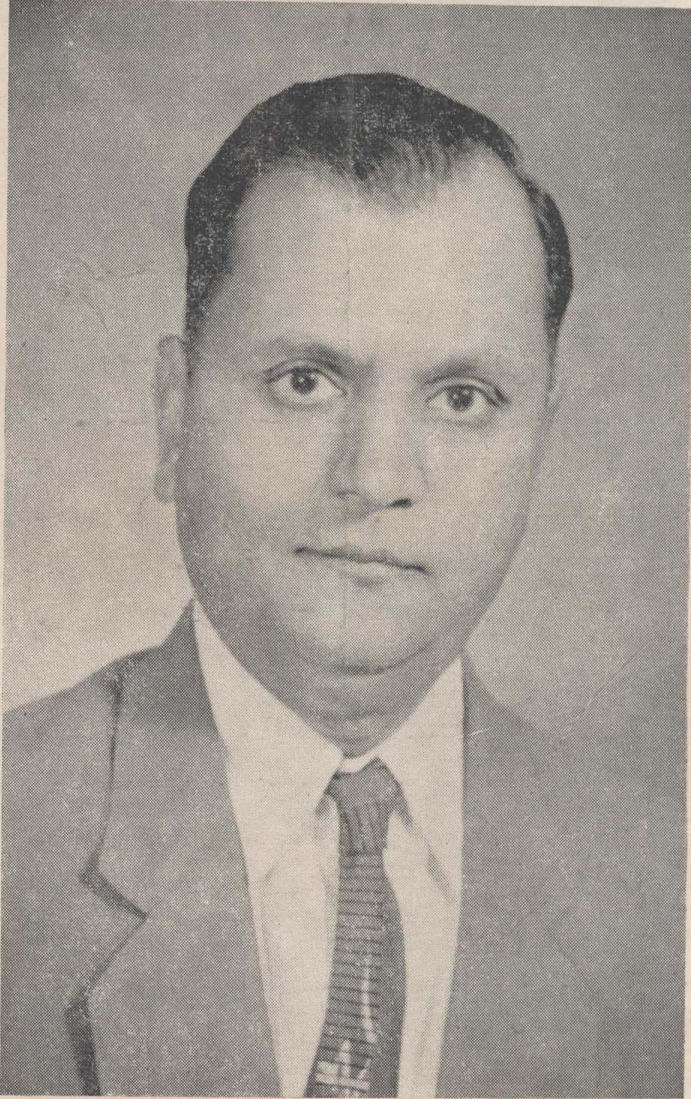
મેનેજંગ એજન્ટ

પોસ્ટ બોક્સ નં. ૨

મંગળદાસ જેસીંગભાઈ સન્સ પ્રા. લી.

ભાવનગર

આ સમાના નવા માનવંતા પેદ્રન

અધ્યા. શ્રી નવીનચંદ્ર જયંતિનાલ શાહ એમ. એસસી.

શ્રી નવીનચંદ્ર જયંતિલાલ શાહ

સ્વાશ્રય અને સુદૃઢતાથી આપળળે આગળ વધી રહેલ અધ્યાપક શ્રી નવીનચંદ્રભાઈને જન્મ ભાવનગરના સુપરિચિત નાણાવટી શ્રી જયંતિલાલભાઈ ભીખાભાઈને ત્યાં સં. ૧૯૭૬ના ભાદરવા શુદ્ધ સાતમ એટલે કે ૧૭ ઓક્ટોબર ૧૯૨૩ના રોજ થયો. જીવનનો દશ વર્ષનો બાલ્યકાળ તો સાતકુળ સંયોગોમાં પસાર થયો, પણ ત્યારપછીના દિવસોમાં આર્થિક મુશ્કેલીઓ ભીમી થઈ. એટલે આપળળે જ પોતે પોતાનો વિકાસ સાધવાનો રહ્યો. બુદ્ધિની તેજસ્વિતાને લીધે ઇ. સ. ૧૯૪૨માં ભાવનગરરાજ્યના પ્રથમ સ્કૉલર બની તેઓ વધુ અભ્યાસ માટે મુંબઈના મહાવીર જૈન વિદ્યાલયમાં જોડાયા અને બી. એસસી.માં સારા ગુણ મેળવી ઉત્તીર્ણ થયા અને ત્યારબાદ ૧૯૫૩માં એમ. એસસી.ની પરીક્ષા પસાર કરી. અભ્યાસ પરિપૂર્ણ થયા પછી તેમણે ભોપાલ આલ્ફાહોલ ફેક્ટરી, ધોળા રયુગર ફેક્ટરી, સોનગઢ ગુરુકુળ, હોમ સ્કૂલ અને આલ્ફેડ હાઈસ્કૂલ-ભાવનગર વગેરે સંસ્થાઓમાં પોતાની સેવાઓ યથસ્વી રીતે આપી છે. હાલ તેઓ ભાવનગરમાં સર પ્રભાશંકર પટ્ટણી ઈન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ સાયન્સમાં રસાયણ વિજ્ઞાનના અધ્યાપક તરીકે સુંદર સફળતાપૂર્વક સેવા આપી રહ્યા છે. તેમના લગ્ન ભાવનગરના શ્રી દીપચંદ જીવણલાલ શાહની સુપુત્રી મધુલતાબેન જેઓ મેટ્રીક પાસ છે તેમની સાથે થયેલ છે.

બૌદ્ધિક વિકાસની સાથે શારીરિક વિકાસ સાધવા માટે વ્યાયામનો અભ્યાસ કરી શરીર નરોગી અને સુદૃઢ તેમણે બનાવ્યું છે. એન. સી. સી.ની મિલિટરી તાલીમ લઈ હિંદ સરકારની સેકન્ડ લેફ્ટેનન્ટની પદવી તેમણે પ્રાપ્ત કરી અને ત્યારબાદ ચીની હુમલાની કટોકટીના સમયમાં ગુજરાત બેટેલિયન કમાન્ડીંગ ઓફીસર તરીકે સુંદર સેવા બજાવવા બદલ હિંદ સરકારે તેમને મેજરની પદવી એનાયત કરી છે. ગુજરાતમાં એક જૈન તરીકે આ રીતનું માન મેળવવા માટે સૌ પ્રથમ યશ કદાચ તેમના કાળે જતો હશે. આજે પણ તેઓ એન.સી.સી.ના ઓફીસર તરીકે સરસ કામગીરી બજાવી રહ્યા છે.

માતાની પ્રેરણાથી ધાર્મિક અભ્યાસ પણ સારો કર્યો છે. એન્યુકેશન બોર્ડની તમામ ધાર્મિક પરીક્ષાઓ તેમણે ઉચ્ચકક્ષા મેળવી પાસ કરી છે.

અભ્યાસ અને આર્થિકક્ષેત્રે આમ પ્રગતિ સાધવાની સાથે સાથે રાષ્ટ્ર અને સમાજ સેવાના કાર્યમાં તેઓ હંમેશાં ઉત્સુક રહે છે. ભાવનગર જૈન વિદ્યાર્થીગૃહ (દાદા સાહેબ બોડીંગ)ના માનદ્વંત્રી તરીકેની કામગીરી તાજેતરમાં શરૂ કરી છે.

આવા પ્રગતિશીલ સેવાભાવી ગૃહસ્થનો પેટ્રન તરીકે સાથ મળ્યો છે તે બદલ આ સભા પોતાનો હર્ષ વ્યક્ત કરે છે અને વધુ સેવાનો લાભ સભા અને સમાજ તથા રાષ્ટ્રને મળતો રહે એમ ઇચ્છે છે.

રજીસ્ટ્રેશન ઓફ ન્યુઝપેપર્સ (સિન્ડ્રલ) ફક્સ ૧૯૫૬ અન્વયે “આત્માનંદ પ્રકાશ” સંબંધમાં નીચેની વિગતો પ્રગટ કરવામાં આવે છે.

૧. પ્રસિદ્ધિસ્થળ : ખારગેટ, ભાવનગર

૨. પ્રસિદ્ધિ ક્રમ : દરેક અંગ્રેજી મહિનાની દસમી તારીખ

૩. મુદ્રકનું નામ : અનંતરાય હરીલાલ શેઠ

કયા દેશના : ભારતીય

ઠેકાણું : આનંદ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, ભાવનગર

૪. પ્રકાશકનું નામ : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાની વતી,

ખીમચંદ ચાંપશી શાહ, ભાવનગર.

કયાદેશના : ભારતીય

ઠેકાણું : ખારગેટ, ભાવનગર

૫. તંત્રી મંડળ : શ્રી ખીમચંદ ચાંપશી શાહ, શ્રી હરિલાલ દેવચંદ શેઠ, શ્રી કુંદનલાલ કાનજી શાહ, શ્રી અનંતરાય જાદવજી શાહ, શ્રી અનંતરાય હરિલાલ શેઠ

કયા દેશના : ભારતીય

ઠેકાણું : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા, ભાવનગર

૬. સામાયિકના માલિકનું નામ : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા, ભાવનગર

આથી અમે જાહેર કરીએ છીએ કે ઉપર આપેલી વિગતો અમારી જાણ અને માન્યતા મુજબ બરાબર છે. તા. ૧-૨-૧૯૬૫

ખીમચંદ ચાંપશી શાહ

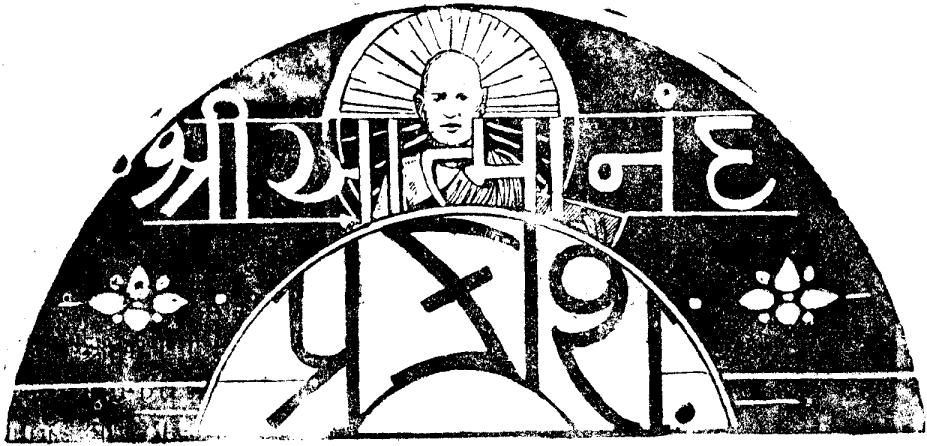
હરિલાલ દેવચંદ શેઠ

કુંદનલાલ કાનજી શાહ

અનંતરાય જાદવજી શાહ

અનંતરાય હરિલાલ શેઠ

૧૫ : ૬૨૫]

તા. ૧૦ ફેબ્રુઆરી ૧૯૬૫

[અંક ૪

જનવાણી

જે પાવકર્મમેહિ ધનં મનુસ્સા
સમાયયન્તી અમયં ગહાય ।
પહાય તે પાસયયદ્વિષ્ટિ નરે
વેરાણુબધ્ધા નરયં ઉવેન્તિ ॥

તેણે જહા સન્ધિમુદે ગહીએ
સકમ્મુણા કિચ્છ પાવકારી ।
એવં પયા પેચ્છહં ચ લોએ
કહાણ કમ્માણ ન મુક્ત અત્થિ ॥

સંસારમાસન્ન પરસ્સ અદ્ધા
સાહારણં જં ચ કરેહ કમ્મ ।
કમ્મસ્સ તે તસ્સ ઉવેયકાલે
ન બંધવા બંધવયં ઉવેન્તિ ॥

જે મનુષ્યો પાપકર્મો દ્વારા અમૃત ભાનીને
ધન એકદુ' કરે છે, તેઓ કાંસામાં બંધાયેલા
હોઈ છેવટે ધન છોડીને અને વૈર બાંધીને
નરકગતિને પામે છે.

જેમ ચોર ખાતર પાડવાની જગ્યાએ જ
પકડાઈ જઈ પોતાનાં જ કર્મ વડે પાપકારી
થઈને હણાય છે, એ જ રીતે આ પ્રભુ પોતાના
જ પાપવડે પકડાઈ જઈ આ લોકમાં અને
પરલોકમાં હણાય છે. કરેલાં પાપકર્મોમાંથી
મુક્તિ મળતી નથી (એટલે કે તે ભોગવ્યા
સિવાય છૂટકો નથી).

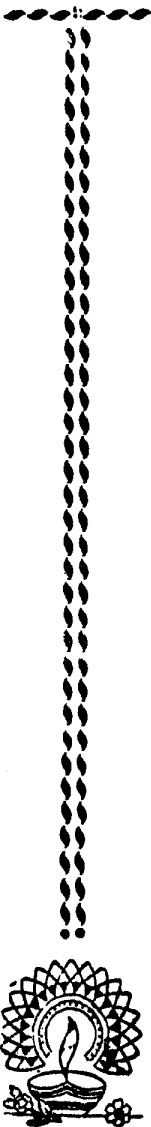
સંસારમાં રહેનારો મનુષ્ય સાધારણ રીતે
બીજાઓ માટે કર્મ કરે છે. પરંતુ તે કર્મને
ભોગવવાના સમયે કોઈ બંધુ બાંધવતાને દાખ-
વતો નથી (એટલે કે એ કર્મનાં ફળપરિણામોમાં
ભાગ પડાવવા કોઈ બંધુ આગળ આવતો નથી).

(ઉ. અ. ૪ ગાથા ૨-૪)

જનવાણી

૫૩

જા ન

મનુષ્યનું જ્ઞાન, કોઈ કોઈ પ્રસંગે, કેટલેક અંશે પોતાના મૂળ અને પરમ પવિત્રસ્થાન ઇશ્વરના જ્ઞાનને પહોંચી શકે છે અને આવેા સંબંધ, જ્યારે કોઈક હાનિકારક વસ્તુને પોતાથી ઊલટું જ જે સુખ તે ઉત્પન્ન કરવાનું સાધન બનાવી દેવાય છે, તે કરતાં વિશેષ ક્વચિત જ દીપી ઊઠે છે. ઉદાહરણ તરીકે જોઈએ તો મહાસાગર કરતાં ખીણ કઈ વસ્તુ દેશદેશના લોક વચ્ચે સંબંધ થવામાં વધારે અંતરાયરૂપ છે ? પણ શોધકબુદ્ધિએ દેશદેશની ગરજ પૂરી પાડવાનું તથા તેના નિકટ સંબંધ વધારવાનું, ઉત્તમમાં ઉત્તમ અને સરલમાં સરલ સાધન તેને જ બનાવ્યું છે ! વરાળ કરતાં વધારે જોસવાળું ખીજું શું છે ? અને અગ્નિ કરતાં વધારે નાશકારક ખીજું શું છે ? પવન જેવું અનિશ્ચિત ખીજું શું છે ? અને જલતરંગ જેવું ખીજું સ્વતંત્ર શું છે ? છતાં આ જ વસ્તુઓને કલા ને જીવનની જરૂરિયાતો, સુખ અને મોજમજ પણ પૂરી પાડવાનાં સાધન કરી દીધાં છે ! આરસના પત્થર જેવું અચેતન, જડ અને કઠિન ખીજું શું છે ? તોપણ શિલ્પકાર તેને જ સચેતન કરી, અનંત પ્રેમમય જીવિતવાળો કરે છે. રંગ જેવું ચંચળ ખીજું શું છે ? તે જ જેવું ખીજું ત્વરાવાળું શું છે ? કે છાયા જેવું નિઃસાર ? આમ છતાં પણ કોઈ રક્તની પીંછી આવી મિથ્યા નિઃસાર વસ્તુઓને પણ સારવાળી સશરીર કરી તેમાં જીવ આરોપી શકે છે; તેનામાં અમર જીવન સ્થાપે છે; વર્ષ જતે વિશેષ દીપે તથા પેઢી દર પેઢી અધિકાધિક મોહ ઉપજાવે તેવું સૌંદર્ય સમર્પે છે. ટૂંકામાં એટલું જ કે બુદ્ધિ અંતરાયમાંથી પ્રતિકાર શોધી કાઢે છે. વિઘ્નમાંથી નવી યોજના રચે છે, ભયમાંથી નિર્ભયતા પેદા કરે છે. ઉપરમાંથી અન્ન પકવે છે, ને વિષમાંથી અમૃત પીએ છે તેના હાથમાં આવે તે સર્વ વસ્તુ પોત પોતાના યોગ્ય નિયોગથી દીપી ઊઠે છે, ઉપયોગથી તાજે થાય છે, અને કામે લાગવાથી સુખકર નીવડે છે.

(લોર્ડ ચેસ્ટરફીલ્ડ : સમર્પણમાંથી સાક્ષાર)

શાંતિની શોધ

આજકાલ સર્વ મનુષ્યો શાંતિની પ્રબલ ઇચ્છા રાખ્યા કરે છે. શાંતિનું સ્થાન ક્યાં છે? કયે ટેકાણે શાંતિનો મેલાપ થાય છે, અને શાંતિનો યોગ ક્યા ઉપાયથી સંપાદન થાય છે? તેને માટે વિચક્ષણ અને સામાન્ય લોકો વિવિધ પ્રકારની શોધો કર્યા કરે છે. સર્વને શાંતિ ભેઠએ છે. શાંતિના અતુષમ સુખનો સ્વાદ સર્વને લેવો ગમે છે. તેને માટે તન, મન ધનથી મહાન પ્રયત્નો કર્યા કરે છે, પણ એ શાંતિ રૂપી મહાદેવીના દર્શન દુર્લભ થઈ પડ્યા છે. શોધ કરતાં પણ શાંતિનો પત્તો લાગતો નથી. શાંતિરૂપ સુખનો સ્વાદ કોઈને સ્વતઃ આવી મલતો નથી. ‘શાંતિ, શાંતિ’ એમ પોકાર કરનારાઓને શાંતિ આવી મળતી નથી. શાંતિ કોઈ એવો પદાર્થ નથી કે જે ગજવામાં લઈ ઘરમાં લાવી મૂકી શકાય છે. તેમજ કોઈ એવી બબરો કે દુકાનો નથી કે જેમાંથી શાંતિ ખરીદ કરી લઈ શકાય છે. પ્રત્યેક ધર્મના અતુયાપીઓ શાંતિને માટે લગીરથ પ્રયત્ન કરે છે. સર્વને શાંતિની પૂર્ણ ચાહના છે તથાપિ એ મહાદેવીની ઝાંખી કોઈને થતી નથી. કદિ થાય તો કોઈ વિરલાનેજ થાય છે.

આ જગતમાં શાંતિનો વાસ ક્યાં છે? શાંતિદેવીની શીતળ છાયા કેવા પ્રદેશમાં પડેલી છે? એ પ્રત્યેક ભવ્યાત્માએ બાણવાનું છે. તે શાંતિ પ્રત્યેક આત્માના અંતરંગ સ્થાનમાં રહેલી છે. શાંતિદેવીનું સુંદર મંદિર પ્રત્યેકના હૃદય પ્રદેશમાં રહેલું છે. જો એ મહાદેવીની

ઝાંખી કરવી હોય તો પ્રથમ મનની ચંચળતા દૂર કરવી. આ જગતના દશ્ય વિષયોથી આકર્ષાતા એવા ચંચળ મનને અંકુશમાં રાખવું. તે મનરૂપી લોહને આકર્ષનારા ચાર લોહચુંબક કહેવાય છે, અધ્યાત્મવેગી પુરૂષો તેને ચંડાળ ચોકડીથી ઓળખાવે છે. જેમ કોઈ પ્રચંડ અપરાધીને ચાર રાજદૂતો પકડી લઈ જાય, તેમ મનરૂપી મહાન ચોરને ચાર પદાર્થો જેથી જાય છે. નવીન, ઉત્તેજક, આદ્વાદક અને વિસ્મયક—એવા તે ચાર પદાર્થોનાં નામ છે. તે ચાર પદાર્થો પોતાના પ્રબલ વેગથી મનને આકર્ષી જાય છે. જ્યાં સુધી મનપ્ય તે ચાર પદાર્થોના આવેશના રોકી શકતો નથી, ત્યાં સુધી મન ઉપર વિજય મેળવી શકતો નથી. નહીં છતાંએલું મન કદિ પણ શાંતિદેવીના દર્શન કરવા પામતું નથી. આકર્ષક વિષયો તરફ જતાં એવા મનને રોકવાથીજ શાંતિની શોધ થઈ શકશે. જો શાંતિને શોધવાની ઇચ્છા હોય તો મનનો નિરોધ કરવાની જરૂર છે. જો પ્રથમથી મનો નગ્રહનો શુભ હેતુ અથવા ઉશને લઈને અભ્યાસ પાડ્યો હોય તો કુમથા: તે અંતરાત્માની બાજાને વશ રહી શકે છે અને ત્યારે જ શાંતિનો પરમ લાભ પ્રાપ્ત થાય છે.

આ સંસારની અનેક ઉપાધિઓથી પીડા-એલો એક મનુષ્ય કોઈ ઘોર જંગલમાં શાંતિની શોધને માટે ફરતો હતો, તે શાંતિને સંપાદન કરાવનારા સાધનો શોધતો હતો. જંગલના મધ્ય ભાગે આવી તેણે આર્તનાદ કરી પોકાર

કર્મો. “અરે શાંતિ! મારા હૃદયમાં વાસ કર. મારા જીવનને ફેર કર્મોએ અવ્યવસ્થિત કરી દીધું છે મારી મનોવૃત્તિને મોહની મલિનતારૂપ ગત્તમાં ફેંકી દીધી છે. હવે મને શરણ આપ અને મારા આત્માનો ઉદ્ધાર કર હે સુખરૂપ શાંતિ! મારા હૃદયને આલિંગન કર. તારા વિયોગથી હું દુઃખના મહાસાગરમાં ડુબી ગયો છું. મારા મૃત આત્મા ઉપર તારી સુધાતું સિંચન કર. હું તારા સમાગમના સ્વાદની તીવ્ર ઇચ્છા રાખું છું, અનુગ્રહ કરી મારા કરનું અવલંબન કર.” આ આર્તનાદની સામે આકાશમાંથી ધ્વનિ પ્રગટ થયો. “અરે દુઃખી આત્મા! તું જેની શોધ કરવાને નીકળ્યો છે, તે મહાન શક્તિ પોકાર કરવાથી મલશે નહીં. તેનો વાસ તારા અંતરમાં જ છે. જે માતા પોતાના ઉત્સર્ગમાં રહેલા બાળકને બીજે સ્થળે શોધે છે, તે મૂખ પાતા છે. તેવી રીતની આ તારી કથા છે. જેને તું પોકાર કરી બોલાવે છે, તે તારી પાસે જ છે. તું તેને શોધી લે. તારી આસપાસ અનેક મોહક વિષયો અને લાલચો વીંટળાય વળેલ છે. તેમને બુદ્ધિના વિકાસ સાથે તું દુઃખમૂલક અનુભવે છે અને શારીરિક સુખ સંપાદક એવા સ્થૂત વિષયોતું વ્યવહારિક જ્ઞાન સંપાદન કરે છે. કોઈ સમયે તું લાલચના બલવત્તર આકર્ષણથી આકર્ષાઈ તેને વિવશ થઈ જાય છે. અને તબજન્ય શિક્ષા અનુભવે છે, હવે એ મોહક વિષયો અને લાલચોથી દૂર રહેજે. એમ કરવાથી તત્કાળ તને એ મહાશક્તિનો મેલાય આપો આપ થઈ આવશે. એ મહાશક્તિ કે જે શાંતિના નામથી બોલાય છે, તે તારી મનો-

મય નાવિકા ઉપર બેઠેલી છે. એ નાવિકાને અંતરાય કરનારા પદાર્થોને તું દૂર કરજે. તેની ઉપર વાસનારૂપી પ્રયંડ પવનનો સ્પર્શ થવા દઈશ નહીં. જે એ વાસનાનો મહાન વાયુ તેને હલાવશે તો એ મહાશક્તિ અંતરિહિત થઈ જશે. પછી કોઈ પણ ઠેકાણે તે મહાદેવાનો પત્તો મળશે નહીં. તું ગમે તેટલો પ્રયત્ન કરીશ તો પણ તેણીની શોધ લાગશે નહીં. વાસનારૂપી પ્રયંડ પવન વડે પ્રેરાયેલી મનોમય નાવિકા કદી પણ શાંતિનો લાભ થવા દેશે નહીં. બદ્ર! જે તારે એ નાવિકાને વ્યવસ્થિત રાખવી હોય તો વૈરાગ્યરૂપી ખલાસી તૈયાર રાખજે. એ ચતુર ખલાસી તારી મનોમય નાવિકાને કદિ પણ હાનિ કરવા દેશે નહીં. વાસનાના વાયુએ ડોલાવેલી એ નાવિકાનો રોધ કરવાને વૈરાગ્યરૂપી ખલાસી જ સમર્થ છે તેને માટે એક વિક્રાન આ પ્રમાણે લખે છે:—

“પ્રચંડવાયનાવાતૈરુદ્ધૂતઃ નૌર્મનેમયી ।
વૈરાગ્યકર્ણધારેણ વિના રોદ્ધુઃ ન શક્યતે ॥

અર્થ:—વાસનારૂપી પ્રયંડ પવને કંપાવેલ મનોમય નાવિકા વૈરાગ્યરૂપી કર્ણધાર-ખલાસી સિવાય રોકી શકાતી નથી.”

આકાશમાંથી પ્રગટ થયેલો આ ધ્વનિ સાંભળી તે જંગલવાસી પુરૂષ સ્વસ્થ થઈ ગયો. તેના પવિત્ર અને વિરક્ત હૃદયમાં શાંતિની આશા ઉત્પન્ન થઈ આવી. ગુરૂ કૃપાથી જે વડે શાંતિની શોધ થઈ શકે તેવા ઉપાયો તેને પ્રાપ્ત થયા હતા.

જે સવ્યાત્માએ એ શાંતિને શોધવી હોય,

એ મહાદેવીની શીતળ છાયામાં વસવું હોય, તેમણે મનોબળ, અભ્યાસ અને અનુભવ-એ ત્રિપુટી સંપાદન કરવી જોઈએ. એ ત્રિપુટીનો આશ્રય લેનારા આત્માઓ શાંતિદેવીના પૂજારી બની શકે છે. જેઓ યુવાવસ્થાના આવેશમાં આવી પડે છે, તેઓના હૃદયમાંથી મનોબલ, અભ્યાસ અને અનુભવની અસર ઉડી જાય છે. યુવાવસ્થાના સ્થૂલ સંપાદક યત્નો, મનની કામનાઓ અને ઇચ્છિત હેતુઓ પ્રથમ કહેલા વિકાસના મર્ગને સંકીર્ણ કરી તેની ગતિને શકે છે અને તેને જડ અને અચેતન બનાવે છે. તેથી મનોબળ, અભ્યાસ અને અનુભવની ત્રિપુટીનો યથાશક્તિ વિકાસ કરવાથી ભગવતી શાંતિ દેવીના દર્શન જરૂર થાય છે.

હવે એ શાંતિની શોધ કરનારાઓએ શાંતિદેવી શુદ્ધ સ્વરૂપ પણ જાણખવું જોઈએ. શાંતિ વસ્તુતાએ એકસ્વરૂપી છે, તથાપિ તેના બે પ્રકાર પડી શકે છે. ખંડ શાંતિ અને અખંડ શાંતિ. જે આત્માઓ આ સંસારના અથવા પોતાના ઐચ્છિક વિષયના સંપાદનથી જે શાંતિ મેળવે છે, તે ખંડ શાંતિ અથવા ક્ષણિક શાંતિ કહેવાય છે. અને જે આત્માઓ આત્માની તાત્વિક સ્થિતિ ને સંપાદન કરવાથી જે શાંતિ મેળવે છે, તે અખંડ શાંતિ અથવા શાશ્વત શાંતિ કહેવાય છે. આ ખરેખર શુદ્ધ અને પરમાનંદને આપનારી મહાશાંતિ છે. ઉત્તમ આત્માઓ એવી શાંતિનીજ શોધ કરે છે. અને તેને માટે યાવજીવિત મહાન પ્રયત્નો આચરે છે.

જે ખંડ શાંતિ અથવા ક્ષણિક શાંતિ છે, તે તૃષ્ણરૂપી અગ્નિની મહાજ્વાલાને વધારનારી

છે. તે વૃદ્ધિ પામ્યા પછી શાંત થઈ જાય છે. આશાનુપાલક અનુચરોની, સેવામાં તત્પર રહેનારા દાસદાસીઓની, સુખકારક વાહનોની, ભવ્ય મંદિરોની, ઉપવનોની, રમ્ય સરિતાના તટોની, વૃક્ષોથી આચ્છાદિત એવી ભૂમિની, સસુદ્રની શાંત લહેરોની, એક એક પર આવી રહેલી હારોવાળી ચંપાદિ પુષ્પોવાલી કુંજ લતાની, વિવિધ વાજિત્રોના સૂરોની, દશ્ય પદાર્થોની અને સુખકારક પ્રકાશ આદિ અનેક પ્રાપ્તિ સુખોની તૃષ્ણાઓ ઉત્પન્ન થઈ હોય, અને તે કર્મચાંગે પુરી થતાં જે શાંતિ મળે છે તે શાંતિ ક્ષણિક શાંતિ છે. તેવી શાંતિની શોધને માટે ઉત્તમ ભવ્ય મનુષ્યો પ્રવૃત્તિ કરતા નથી. અને ભવ્ય મનુષ્યોએ તેવી પ્રવૃત્તિ કરવી પણ ન જોઈએ.

જે શાંતિ મનોબળ, અભ્યાસ અને અનુભવના શુદ્ધ યોગથી ઉત્પન્ન થયેલી છે, જે આપત્તિ અને સંપત્તિગત ખીનાને ભૂલાવી દે છે, સ્નેહી સંબંધીઓનું મરણ, વ્યાપારાદિકમાં મહા હાનિ, દ્રવ્યાદિકનું અપહરણ આદિ જે તાત્કાલિક હૃદયવેદક કષ્ટો છે, તેનું જે વિસ્મરણ કરાવે છે, અને જે આ જગતના દશ્ય પદાર્થોના નશ્વર સ્વરૂપને જાણખાવી શાશ્વત સ્વરૂપ ઉપર શુદ્ધ પ્રેમને પ્રસારે છે, તે જ ખરેખરી શાંતિ છે. તે શાંતિ અત્તિમકલાવને પુષ્ટ કરનારી હોવાથી અખંડ શાંતિ કહેવાય છે, એ શાંતિદેવીની પ્રત્યક્ષ પ્રતિમા છે. તે, માણસને ધૈર્યનું મહાબળ અર્પે છે. બ્યારે ધૈર્યનું અતુલ બલ પ્રાપ્ત થાય છે ત્યારે ત્યાં શાંતિદેવીના સતત વાસ થાય છે.

શાંતિદેવીની મનોહર મૂર્તિ ધૈર્યના સૌંદ-

યૈથી સુશોભિત એવા મનોમંદિરમાં વિરાજમાન થઈ રહે છે. તેના ઉપાસકોએ એ મહાદેવીની પૂજા કરવાને માટે મહાન પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. જે ઉપાસકો એ મહાદેવીના દિવ્ય દર્શન કરવાની ઇચ્છા રાખતા હોય, તેમણે ધૈર્યંતું મહાન સૌંદર્ય સંપાદન કરવું જોઈએ. વિવેકરૂપ સદ્ગતિ નથી અલંકૃત થવું જોઈએ. અને વૈરાગ્યના રસિક રંગ સાથે રંગાવું જોઈએ. તે શિવાય એ મહાદેવીની શોધ થઈ શકશે નહીં. જો એ મહાદેવીની શોધ કરવી હોય તેનો પવિત્ર પ્રસાદ મેળવવો હોય, તો પ્રથમ મનની શુદ્ધિ કરી સન્માર્ગના અતુલામી બનવું જોઈએ.

શાંતિના શોધકોએ તો નીચેના પદ્યો સર્વદા સ્મરણમાં રાખવા યોગ્ય છે—

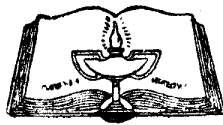
“કેચિદ્વદન્તિ ધનહીનજનો જઘન્યઃ,
કેચિદ્વદન્તિ ગુણહીનજનો જઘન્યઃ ।

વિદ્વાન્ વદત્યલિલશાસ્ત્રવિશેષવિજ્ઞો,
યો નાસ્તિશાંતિનિરતઃ સ નરો જઘન્યઃ” ॥

“કેટલાએક કહે છે કે, જે પુરૂષ નિર્ધન છે, તે જઘન્ય છે અને કેટલાએક કહે છે કે જે શુષ્ક વગરનો પુરૂષ છે, તે જઘન્ય છે, પણ જે સર્વ પ્રકારના શાસ્ત્રોને જાણનાર વિક્ષાન છે, તે કહે છે કે-જે પુરૂષ શાંતિ મેળવવામાં તત્પર નથી તે પુરૂષ જઘન્ય છે.”

“શાંતિ કંથા લક્ષ્મકંઠો મનઃસ્થાલી મિલત્કરઃ ।
જ્ઞાનામૃતેન સંતુષ્ટો ભવેયં મોક્ષમિશ્વરઃ ॥

“શાંતિરૂપી કંથાને કંઠ ઉપર રાખનારો મનરૂપી પાત્રને હાથમાં લેનારો અને જ્ઞાનરૂપી અમૃતવડે સંતુષ્ટ થનારો હું મોક્ષનો ભિક્ષુક થાઉં.”

ભાડે આપવાનું છે

સભાના મુખ્ય મકાન આત્મભુવનનું આખું ભોંય તળિયું, જે મોટી ઓફિસો માટે યોગ્ય અને પૂરતું છે, તે ભાડે આપવાનું છે તથા ખારને ફરવાજો નળની બાજુમાં પુણ્યભુવનના પણ બીજા અને ત્રીજા ભાગે ઓફિસોને લાયક રૂમો ભાડે આપવાની છે આ માટે મળે।

સેક્રેટરી-જૈન આત્માનંદ સહ્યા. ભાવનગર

પાપનો આપ

ધારાનગરીનો રાજા વિદ્વાનોનો પૂજક હતો, અને તેના રાજ્યમાં પંડિતો અને જ્ઞાનીઓનું અનોખું સ્થાન હતું. રાજ્ય પુરોહિતના પુત્ર દેવદત્તને ધર્મ-શાસ્ત્રોના અભ્યાસ અર્થે કાશી મોકલવામાં આવ્યો હતો, અને આર વધે ત્યાં રહી તે હિન્દુધર્મ, બૌદ્ધ-ધર્મ અને અન્ય દર્શનોનો અભ્યાસ કરી પાછો આવ્યો હતો.

રાજસભામાં દેવદત્તનું લઘુ સન્માન કરવામાં આવ્યું, અને પંડિતો તેમ જ વિદ્વાનો શાસ્ત્રોનું તેનું જ્ઞાન જોઈ આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયા હતા. રાજાનો મુખ્યમંત્રી ભારે ચતુર અને ચાલાક હતો. દેવદત્તને રાજ્યના મુખ્ય પુરોહિતનું સ્થાન આપવાનું હતું, અને તે સંબંધમાં પંડિતો અને અન્ય વિદ્વાનોની પરીક્ષા પૂર્ણ થતાં મંત્રીએ તેને પૂછ્યું : 'દેવદત્ત ! રાજ્યના મુખ્ય પુરોહિત માટે ધર્મશાસ્ત્રોનું જે જ્ઞાન જોઈએ તે તો આપે સંપાદન કર્યું છે, પરંતુ રાજ-પુરોહિતને શાસ્ત્રોના જ્ઞાન સાથે વ્યાવહારિક જ્ઞાન પણ હોવું જરૂરી છે. વ્યાવહારિક જ્ઞાન સંબંધમાં મારે તો માત્ર એક જ પ્રશ્ન પૂછવાનો છે, અને તે પ્રશ્નનો ઉત્તર પણ આપે માત્ર એક જ શબ્દમાં આપવાનો છે.'

દેવદત્તે કહ્યું : માન્યવર મંત્રીજી ! વ્યવહાર અને ધર્મ વચ્ચેના ભેદો તો લોકોએ ઊભા કર્યા છે, બાકી વાસ્તવિક રીતે તો ધર્મશાસ્ત્રો આપણને વ્યવહારમાં કઈ રીતે વર્તવું અને સંસારમાં કઈ રીતે વર્તવું અને સંસારમાં કઈ રીતે જીવવું એ જ શીખવે છે. આ દૃષ્ટિએ વ્યવહારશાસ્ત્ર અને ધર્મશાસ્ત્ર એક બીજાના પૂરક છે, કોઈ વિરોધી નથી. હવે આપ કોઈ પણ પ્રશ્ન પૂછી શકો છો.

મંત્રીએ તો માત્ર ત્રણ શબ્દોનો એકજ પ્રશ્ન પૂછતાં કહ્યું : 'દેવદત્ત ! પાપનો આપ કોણ ?' મંત્રીનો

લે. મનસુખલાલ તા. મહેતા

પ્રશ્ન સાંભળી આખી સભા સ્તબ્ધ થઈ ગઈ. આવો વિચિત્ર પ્રશ્ન સાંભળી દેવદત્ત પણ ધડી બે ધડી તો વિમૂઠ બની ગયો. ગીતા, વેદ, પુરાણો અને અનેક ધર્મગ્રંથો તે લખી ગયો હતો, પણ આ આખતનું નિદર્શન કયાંય જોવામાં આવ્યું ન હતું. પોષ માસની કડકડતી ઠંડીના દિવસો હતા, પણ તેમ છતાં આ પ્રશ્ન સાંભળી દેવદત્તના આખા શરીરે પરસેવો થઈ ગયો, અને રાજ્યના મુખ્ય પુરોહિતનું પદ તેનાથી દૂર નાશી જતું હોવાનો તેને ભાસ થયો. દેવદત્તે સંપાદન કરેલાં જ્ઞાન માટે મંત્રીને માન હતું, અને રાજપુરોહિતની જગ્યા માટે તે બધા રીતે લાયક હતા તે વિષે ખાતરી હતી. તેને નાસીપાસ કરવાની તેની ઇચ્છા ન હતી. તેથી જ્યારે દેવદત્ત તેના પ્રશ્નનો ઉત્તર ન આપી શક્યો ત્યારે તેણે કહ્યું : 'દેવદત્ત ! આ પ્રશ્નના ઉકેલ માટે હું તમને પંદર દિવસની મુદત આપું છું, આજથી પંદરમે દિવસે આજ સ્થળે આ પ્રશ્નનો ઉત્તર મળી જવો જોઈએ.'

સભા ઘરખાસત થયા બાદ, મંત્રીએ દેવદત્તને એકાંતમાં બોલાવી કહ્યું : 'ધર્મશાસ્ત્રોમાંથી આ પ્રશ્નનો ઉકેલ નહીં મળી શકે. ઉજ્જૈન રાજ્યના મુખ્યમંત્રી મારા મિત્ર છે, તેમની પર હું તમારા વિષે ભલામણ પત્ર લખી આપું છું. એ પત્ર લખીને તેમની પાસે જાઓ અને આ પ્રશ્નનો ઉકેલ કઈ રીતે અને કેવી રીતે કરવો તેનું માર્ગદર્શન તમને તેની પાસેથી મળી રહેશે.'

બીજેજ દિવસે દેવદત્ત તેના મંત્રીનો પત્ર લઈ ઉજ્જૈનના મહામંત્રી પાસે પહોંચી ગયો. ધારાનગરીના મંત્રીનો પત્ર વાંચી ઉજ્જૈનનો ચતુર મંત્રી વસ્તુસ્થિતિ સમજી ગયો. અને ઉજ્જૈનની સુપ્રસિદ્ધ વારાંગના તિલોત્તમા પર એક પત્ર લખી દેવદત્તને તેના નિવાસ-

પાપનો આપ

૫૯

સ્થાને મોકલી આપ્યો.

તિલોત્તમા એ વખતે માત્ર માળવાની નહીં પણ સમસ્ત ભારતની સૌથી વધુ ખ્યાતિ પામેલી વારાંગના હતી. પ્રૌઢ અવસ્થામાં પ્રવેશેલી આ નારી હવે તો મીરાંબાઈ જેમ ભક્તિમાં તરબોળ બની ગઈ હતી. મંત્રીના પત્ર લઈ દેવદત્ત ત્યારે તેના નિવાસસ્થાને ગયો, ત્યારે ત્યાંનો વૈભવ અને ભલકો જોઈ તે તો ઠરી જ ગયો. તિલોત્તમાએ મંત્રીનો પત્ર વાંચી દેવદત્તને કહ્યું : ‘પાપના બાપ’ વિષેની સમજૂતિ આપતાં પહેલાં આપે શ્રીમદ્ ભાગવતનો પ્રથમ આઠ દિવસમાં મને સંપૂર્ણ સંભળાવવો પડશે.’ દેવદત્તે તિલોત્તમાની શરત કબૂલ કરી, અને બીજેજ દિવસથી ભાગવતનું વાચન શરૂ કર્યું. દાસદાસીઓના રસાલા સાથે રોજ સાંજ સવાર તિલોત્તમા અત્યંત ભારપૂર્વક ભાગવત કથા સાંભળતી, અને દેવદત્ત ભારે કુશળતાપૂર્વક આ પ્રથમું રહસ્ય સમજાવતાં.

સાતમા દિવસે ભાગવતનો અગિયારમો સ્કંધ સમજાવતી વખતે એક બ્રાહ્મણનું દૃષ્ટાંત આપતાં દેવદત્તે કહ્યું : ‘એક બ્રાહ્મણ હતો. અને અનીતિ અન્યાય અને અસત્યના માર્ગે તેણે અટળક નાણું એકઠું કર્યું હતું. અનીતિ, અન્યાય, અસત્યને માર્ગે મેળવેલાં ધન વડે કદાં સુખ પ્રાપ્ત થતું નથી. ધર્મિ ધર્મે ભાગ્યબળે તેનું કેટલુંક ધન લૂંટાઈ ગયું, કેટલુંક રાજ્યએ લઈ લીધું અને કેટલુંક અગ્નિ આદિમાં નાશ પામ્યું. પછી પોતાની દુહંશા પર વિચાર કરતાં તેને વૈરાગ્ય આવ્યો અને અફસોસ કરતાં પોતેજ પોતાની જાતને કહેવા લાગ્યો : ‘અરે ! મેં મારા આત્માને વૃથા દુઃખ દીધું. ધન મેળવવામાં, મેળવેલા ધનને વધારવામાં, તેનું રક્ષણ કરવામાં, તેને વાપરવામાં તથા તે ધન નાશ પામે ત્યારે-એમ સર્વકાળે માત્ર પરિશ્રમ, ત્રાસ, ચિંતા તથા ભ્રમજ વેઠ્યાં પડે છે. ચોરી, હિંસા, અસત્ય, દંભ, કામ, ક્રોધ, ગર્વ, મદ, ભેદ, વેર, અવિશ્વાસ, સ્પર્ધા, ઈર્ષ્યાનું વ્યસન, જીવારનું વ્યસન, અને મદિરાનું વ્યસન-આ પંદર અનર્થો મનુષ્યોને ધનના

લીધેજ પ્રાપ્ત થાય છે. હવે હું મારા આયુષનો શેષ ભાગ મારા આત્માના કલ્યાણ અર્થેજ ગાળીશ.’

ભાગવત કથા પૂર્ણ થતાં દેવદત્તે વિદાય થવા માટેની રજા માગતાં ‘પાપના બાપ’ વિષેના પ્રશ્નને ઉત્તર માગ્યો, એટલે તિલોત્તમાએ કહ્યું : ‘પ્રથમ તો સોનામહોરોથી ભરેલો આ થાળ તમારે દક્ષિણા તરીકે સ્વીકારવાનો છે.’ દેવદત્તે તો તિલોત્તમાની વાત સાંભળી આભો બની ગયો. એની સાત પેઢીમાં કાષ્ટએ આટલું ધન કદી જોયું પણ ન હતું, અને અહિં તો આ બધું ધન તેને વગર મહેનતે પ્રાપ્ત થતું હતું. ધરીભર તો તેને લાગ્યું કે હર્ષના આવેશમાં તે કદાચ ગાંડો બની જશે, પણ ત્યાં તો તિલોત્તમા મોહક સ્મિત સાથે બોલી : ‘દેવદત્ત ! આ બધું ધન હું તમને દક્ષિણા તરીકે આપું છું, અને તેની એક મામુલી શરતરૂપે મારા ખર્ચે ગાલે તમારે માત્ર એક એક ચુંબન લેવાનું છે. આ હકીકત આપણા બે સિવાય કોઈ ત્રીજું જાણવાનું નથી, માટે શરત પૂરી કરો અને આ સોનામહોરોનો સ્વીકાર કરો.’

દેવદત્ત પ્રથમ તો જરા અચકાયો. કારણ કે એના જીવનમાં એણે કદી પણ સ્ત્રીનો સ્પર્શ કર્યો ન હતો. અન્ય સ્ત્રીને આમ ચુંબન કરવું એને અપ્રત્યક્ષ સમજી તે મોટું પાપ માનતો હતો, અને તેથી તેમ કરવાની ના પાડવા જતો હતો તેવામાં તેની દૃષ્ટિ પેલી માનામહોરો પર પડી. એને પાછો વિચાર આવ્યો કે આટલી વિપુલ લક્ષ્મી જીવનમાં કદી કાઈ કાળે મળવાની નથી, અને પાપનું પ્રાયશ્ચિત્ત તો કયાં નથી થઈ શકતું ? તેનું મન અતિ પ્રલોભનને વશ થયું અને વિમનસ્ક ચિત્તે ચુંબનની ક્રિયા માટે તે જેવો નીચો નમ્યો કે તરત જ તેને તેમ કરતાં અટકાવી તિલોત્તમાએ કહ્યું : ‘દેવદત્ત ! જે કાર્ય એકાન્તે બોદું છે, પાપ યુક્ત છે અને દોષથી ભરેલું છે એમ જાણવા છતાં એવું અધમ કાર્ય તમે આ સોનામહોરોની લાલચમાં પડી કરવા તૈયાર થઈ ગયા, તે ઉપરથી સમજી શકાશે કે પાપનો બાપ પ્રલોભન છે. હજી તો (અનુ ૦ માટે જુઓ પાનું ૬૪)

કેવી ભાવનાથી કામ કરશો ?

લે. સ્વેટ મોડર્ન

કોઈ માણસને તેનું કામ પસંદ છે કે નહિ તે પૂછવાની કાંઈ જરૂર ન પડવી જોઈએ. એના ચહેરા પરની ચમકથી જ એ વાત પ્રગટ થઈ જાય છે. પોતાનું કામ તે જે સ્ફૂર્તિ, અભિમાન, ઉત્સાહ અને પ્રસન્નતાથી કરતો હોય તેના પરથી જ એ વસ્તુની જાણ થાય છે. માણસને પોતાનું કામ એટલું ગમતું જોઈએ કે એમાંથી જ એને સહુથી વધુ આનંદ મળે અને અંદરની પ્રસન્નતાથી એનું આખું અસ્તિત્વ ઝામગી ઊઠે.

કોઈ માણસ કયા પ્રકારનો છે તે જાણવાની એક કસોટી છે. તેની કામ કરવાની ભાવના ચાખૂંકના ડરથી કામ કરનાર ગુલામની જેમ તે મન મારીને કામ કરતો હોય ને તેને પોતાનું કામ એક જોજ જેવું જણાતું હોય તો દુનિયામાં તે કોઈ દિવસ પોતાને માટે પ્રતિષ્ઠા-ભયું સ્થાન મેળવી શકશે નહિ.

કેટલાક માણસો જીવનને જીવવાના યોગથી હેરાન-ગતિ અનુભવે છે. તેમને એમ થાય છે કે રોટલાનો સવાલ ધરવે પોતે જ કેમ ઉઠેલી નથી આપ્યો ? પ્રકૃતિ પાસેથી મળતી દરેક વસ્તુ મહેનત અને પરિશ્રમપૂર્વક જ કેમ પ્રાપ્ત કરવી પડે છે ? દરેક પોતાની આજીવિકા કમાવી જ જોઈએ એ સિદ્ધાંત પાછળ આવા લોકોને કશું હિતકાંઠક દેખાતું નથી. આવા લોકોનું જીવન તરફનું દ્રષ્ટિબિંદુ મૂળભૂતપણે જ ખોટું હોય છે. તેઓ પોતાના કામમાંથી કદી સારું પરિણામ મેળવી શકતા નથી, જે સારા પરિણામ માટે તેની પોતાની રચના કરવામાં આવી હતી.

જીવનનો ઉત્કર્ષ કરવાની તક

ધણી લોકોને મન પોતાના કામની જરાપણ પ્રતિષ્ઠા હોતી નથી. રોટલા મેળવવાની મહેનતને, કપડાં કે મકાનની વ્યવસ્થા કરવાની મહેનતને તે 'અનિષ્ટ આપત્તિ' ના રૂપમાં જ જુએ છે. તેઓ એ

નથી જાણતા કે મહેનત કરવાની તક આપીને ધરવે પોતાના જીવનનો ઉત્કર્ષ કરવાની તક આપી છે. જે જરૂરથી પ્રેરાઈને માણસ પોતાની અંદર રહેલા ગુણોનો સર્વોત્તમ વિકાસ કરે છે, સંઘર્ષ દ્વારા પોતાની આકાંક્ષાની પૂર્તિ મેળવીને પોતાની શક્તિઓ પ્રગટ કરે છે, પોતાનાં સુખ અને સમૃદ્ધિ પ્રાપ્ત કરે છે એ જરૂરતની પ્રેરણામાં તેને કશી ઉચ્ચતા દેખાતી નથી. આવી કશી પ્રેરકતા વગર, વિના કમાયે સંપત્તિ મળી જાય તો તેમાં તેને કશું ખરાબ લાગતું નથી. તેમને એ ખ્યાલ નથી આવતો કે કોઈ પણ વસ્તુ સફળ સંઘર્ષ દ્વારા પ્રાપ્ત કરવામાં કેટલી દૃઢતા, કેટલું ચારિત્ર્યજળ, કેટલું પૌરુષ છે. જે માણસ આખો વખત પોતાના કામ વિષે ફરિયાદ કરે છે તે કદી પોતાના જીવનને સફળ બનાવી શકતો નથી, કારણ કે ફરિયાદનો અર્થ છે, પોતાની નિર્બળતાનો સ્વીકાર કરવો. કોઈ પણ કામ મન વગર કરવાથી માણસનું નૈતિક બળ પણ નષ્ટ થાય છે.

માણસમાં, પોતાની જાતને પરિસ્થિતિને અનુકૂળ બનાવવાની ઘણી મોટી શક્તિ હોય છે. ભિન્નભિન્ન અવસ્થાઓ સાથે પોતાનો મેળ બેસાડવાનો આશ્ચર્ય-જનક ગુણ મનુષ્યના મનમાં હોય છે. પણ જ્યાં સુધી મન સ્થિર ન હોય ત્યાં સુધી સર્વોત્તમ પરિણામ પ્રાપ્ત થઈ શકતું નથી માણસ જ્યાં સુધી એવો નિર્ણય ન કરે કે તે પોતાના કામને પસંદ કરશે, એટલું જ નહિ, ગુલામની ભાવનાથી તેને પાર પાડવાને બદલે માલિકની ભાવનાથી તેને પાર પાડશે, ત્યાં સુધી તેને પોતાના કામનું સર્વોચ્ચ ફળ પ્રાપ્ત થતું નથી. આથી મનમાં પાકો નિશ્ચય કરો કે તમે જે કાંઈ કરશો તેમાં તમારી પૂરી શક્તિ રેડશો અને એક વિજેતાની જેમ તમારી વિરોધી પરિસ્થિતિ પર વિજય મેળવશો.

કેવી ભાવનાથી કામ કરશો ?

આદર્શને નીચી ન પડવા દો

તમારા કામ પાછળ થોડા ભાવના હોવી જોઈએ. એમ માનો કે તમારું કામ એ તમને ઇશ્વરે આપેલી દેન છે, અથવા તેણે આપેલો આદર્શ છે. કામ જાતે બલે મહત્વપૂર્ણ ન હોય, પણ તમે તેને જે ભાવનાથી કરો છો, તે એને મહત્વપૂર્ણ બનાવી શકે છે. આ ભાવના માણસનું નિર્માણ પણ કરે છે ને તેનો નાશ પણ કરી શકે છે. બેઠંગ રીતે, ફરિયાદ કરતાં કરતાં, બીજા લોકો કામ કરતા હોય તો તેમને એ કરવા દો. પણ બીજા લોકો કરે છે તો હું હવે એ શું કામ ન કરું ?' એવો વિચાર કરી, તમારા આદર્શને નીચો ન પડવા દો.

જે ભાવનાથી માણસ પોતાનું કામ ઉપાડે છે તેનો તેના કામની ક્રિષ્ટતા અને દક્ષતા પર, તેમ જ તેના પોતાના ચારિત્ર્ય પર મોટો પ્રભાવ પડે છે. માણસ જે કાંઈ કરે છે તે તેના અસ્તિત્વના ભાગ રૂપે હોય છે. એ એના આદર્શોની અભિવ્યક્તિ છે. આપણું કાર્ય તે આપણી આકાંક્ષાનું, આપણા આદર્શોનું, આપણા આત્માનું બાહ્ય રૂપ માત્ર છે. તમે કોઈ માણસનું કામ જુઓ તો તેની દારા તમે માણસને ખુદને ઓળખી શકો છો.

કોઈ પણ માણસ પોતાનું કામ ઢંગધડા વગર, મરતાંમરતાં કરતો હોય તેમ કરે તો દેખીતું જ છે કે તે પોતાના કામ માટે આદર સેવતો નથી. તેની અંદર એ ઉચ્ચ શ્રદ્ધા હોતી નથી, જે પ્રત્યેક મહાન સફળતા માટે ઘણી જરૂરી છે. જ્યાં સુધી તે પોતાના સમગ્ર પ્રયત્નો કામે ન લગાડે ત્યાં સુધી તેને પોતાના મનનો સાથ પણ મળતો નથી. પોતાના કામને ઓજ કે વેદ સમજનાર માણસ પૂરા પ્રયત્નો કદી કરી શકતો નથી. તે પોતાની ક્રિષ્ટતામાં ક્રિષ્ટ શક્તિઓ બહાર લાવતો નથી.

કામ બોળે સમજીને ન કરો

કોઈ પણ પરિસ્થિતિમાં, કોઈ પણ કામ બોળે સમજીને ન કરો. ઉત્સાહને તોડનારી એનાથી બીજી મોટી વસ્તુ કોઈ નથી. પરિસ્થિતિ તમને ના પસંદ કામ કરવા માટે વિવશ કરતી હોય તો કોઈ વાંધો નથી—

એ કામમાંથી પણ જે મનોરંજક ને જ્ઞાનવર્ધક તત્ત્વ હોય તે મહત્ત્વ કરો. જે કામ જરૂરી હોય તેમાં કોઈ ને કોઈ રસ તો જરૂર રહ્યો જ હોય છે. પ્રથમ માત્ર એટલો છે કે આપણે મનમાં કઈ ભાવના લઇને કામ કરીએ છીએ !

તમારો વ્યવસાય અરુચિકર હોય અને તે બદલી શકાય તેમ ન જ હોય તો પછી તેને અપનાવી લો, પછી તમે તેના પ્રત્યે બળવાબેર ભાવનાઓ રાખશો અથવા તેના અંગે નિરાશાની ભાવનાઓ અનુભવશો તો નિશ્ચિત માનો, તમે કામમાં નિષ્ફળ જ બંધાના. કારણકે સુખ અને સફળતાને આકૃષ્ટ કરનાર લોહ-ચુંબક તો છે આશા અને ઉત્સાહપૂર્ણ બળ. જે માણસ પોતાના સમગ્ર હૃદયને કામમાં રેડી, કામમાં બોળને બદલે આનંદ મનાવવાનું શીખતો નથી, તે સફળતા અને સુખનો પ્રથમ સિદ્ધાંત જાણતો નથી તેમ કહી શકાય. મામૂલી કામ પણ માણસ અનન્ય ઉત્સાહથી કરે તો તે એટલું જીંચુ બની જાય છે કે લોકો તેને ગૌરવથી જુઓ.

આપણી સાથે મુશ્કેલી એ છે કે આપણને લાગે છે, આપણે એક નીરસ દુનિયામાં આવી પડ્યા છીએ ને કશા ઉદ્દેશ વિના, કશા ઉલ્લાસ વિના, યંત્રની જેમ આપણું કામ કરીએ છીએ. આપણા વિકાસ માટે મન તથા આત્માનો વિસ્તાર કરી જીવવાની સુંદર કલા આપણને આવડતી નથી. આપણે તો માત્ર ખસ, જીવતાં રહીએ છીએ એટલું જ.

એ શોધવામાં આપણું ગૌરવ છે

ઇશ્વરનો કે પ્રકૃતિનો એ ધરાદો કદી નહોતો કે કોઈ જરૂરી કામ બિલકૂલ નીરસ હોય. બધામાં જ એક મહાન ને જીંદો અર્થ મૂક્યો છે એ શોધવામાં આપણું ગૌરવ છે અને સંસારનું કલ્યાણ છે.

શા માટે ઘણા લોકો એવું વિચારે છે કે અમુક ધંધાઓમાં ગૌરવ નથી ને કલાકાર અથવા લેખક અથવા પ્રધાન થવામાં ગૌરવ છે ? ખેતી કરવામાં પણ એટલું જ ગૌરવ છે, જે રાષ્ટ્રનંતા કે કલાકાર થવામાં છે. કેટલાક લોકોને કશે જ સૌંદર્ય દેખાતું નથી.

આત્માનંદ પ્રકાશ

એમનામાં સૌંદર્યને ગ્રહણ કરનારા આત્મા હોતો નથી. બીજા કેટલાક લોકોને દરેક જગ્યાએ સૌંદર્ય દેખાય છે. એક માણસ માટે ખેતી એકધારું જીવન છે, એક નીરસ દિનચર્યા છે. એક અરુચિકર ધંધો છે, પણ બીજા માણસને તેમાં ગૌરવ ને ગરિમા દેખાય છે. તે વધુ સારું, વધુ મોટું પરિણામ મેળવવા માટે પોતાના મગજને માટી સાથે તદ્દરૂપ કરે છે ને તેને લાગે છે કે પોતે સૃષ્ટિકર્તા સાથે મળીને કામ કરી રહ્યો છે.

હું એક નાના ગામના એક નાના મોચીને ઓળખું છું. જે પોતાના ધંધામાં એ ગામના વકીલ કે ધર્મગુરુ કરતાં વધારે ગર્વનો અનુભવ કરે છે. હું એક ખેડૂતને ઓળખું છું જેને પોતાના પાક પર એટલું અભિમાન હોય છે, જેટલું એ ગામના બીજા કોઈ માણસને તેના વ્યવસાય નથી. તે પોતાના ખેતરમાં એવા ગૌરવથી ચાલે છે, જાણે કોઈ રાજા પોતાના રાજ્યમાં ઘૂમી રહ્યો હોય. એ હોશિયાર ખેડૂત, પોતાને ઘેર આવતા મહેમાનોને, પોતાના ગાય, બળદ વગેરે સાથે એવી રીતે ખતાવે છે, જાણે તે કોઈ મહત્વની વ્યક્તિ સાથે તેમની ઓળખાણ કરાવતો હોય. આવા તેના ઉત્સાહથી ખેતીનું મહેનતવાળું કામ પણ તેને ખોજ જેવું લાગતું ન હતું અને ઘણાને માટે જે જીવન નીરસ અને શૂન્ય છે તે તેને માટે પ્રસન્ન ઉલ્લાસથી સભર બની ગયેલું છે.

કામને કલાકારની ભાવનાથી કરો

હું એક સાધારણ સ્ટેનોગ્રાફર યુવતીને ઓળખું છું જેને પગાર તો સાધારણ જ મળતો હતો, પણ જે સંસ્થામાં તે કામ કરતી હતી તેના માલિક કરતાં તે પોતાના કામમાં વધુ હૃદયપૂર્વક નિષ્ઠા રાખતી હતી અને સંસ્થાના માલિકને મળે તેનાં કરતાં તેને પોતાને કામમાંથી વધારે વૃત્તિ મળતી હતી. એક નાના ગામમાં, જે રેલવેના સ્ટેશનથી પચ્ચીસ માઈલ દૂર છે, એક શિક્ષિકા કામ કરે છે, તેને પોતાના કામમાં અને પોતાના વિદ્યાર્થીઓની પ્રગતિમાં રસ છે ને તેને માટે ઊંડું અભિમાન છે. મેં કાલેજના કોઈ અધ્યાપકને

પોતાના કામમાં આટલો રસ લેતા જોયા નથી.

એક આધુનિક દિમાગવાળી છોકરી એમ કહી કરતી હતી કે હું ધરતું કામ કહી કરવાની નથી, હું કહી રાંધવાની નથી એ મારું કામ જ નથી તે એ મને કાવે પણ નહિ. સંજોગવશાત તેનાં લગ્ન એવા માણસ સાથે થયા, જેની બધી જ સંપત્તિ થોડાક વરસોમાં નાશ પામી. નોકરોને રળ આપવી પડી ને તેની પત્નીને જ રસોઈનું કામ કરવું પડ્યું. પણ તેણે, પતિ પ્રત્યેના પ્રેમને લીધે, કામમાં જીવ પરાંબો અને તેણે ભોજન બનાવવાની પદ્ધતિમાં કઝા અને વિદ્યાન-દ્રષ્ટિએ પ્રયોગો કર્યા ને તે એક ઉત્તમ રસોઈ કરનાર તરીકે પ્રસિદ્ધ થઈ.

તમારું કામ જાલે ગમે તેટલું કુદ્ર હોય. તેને કલાકારની ભાવનાથી કરો. આ રીતે એને સામાન્યતામાં સરી જતું અને ખોજ બની જતું અટકાવી શકશો.

ચારિત્ર્યમાં આશ્ચર્યજનક બળ જન્મે છે

તમે જોશો કે તમે જ્યારે તમારા કામનો તમારો આદર ને તમારી નિષ્ઠા અર્પણ કરો છો ત્યારે તમારા સમગ્ર ચારિત્ર્યમાં એક આશ્ચર્યજનક બળ જન્મે છે.

કારણ કે, તમારા કામની શ્રેષ્ઠતાને, તમારા જીવનની શ્રેષ્ઠતા સાથે ધણો મોટો સંબંધ છે. તમારા કામમાં શ્રેષ્ઠતા ઓછી હશે તો તમારું ચારિત્ર્ય હલકું થઈ જશે. તમારા માપદંડ ને તમારા આદર્શો નીચા પડશે. પણ તમે તમારું કામ સર્વોત્તમ રીતે કરવાનો આગ્રહ રાખશો. હંમેશા તમારામાં જે શ્રેષ્ઠ હોય તેને પ્રગટ કરવાનો પ્રયત્ન કરશો અને એથી ઓછી ઊતરતી ચીજનો સ્વીકાર નહિ કરો તો નક્કી તમે એક અત્યંત સફળ વ્યક્તિ બનશો. કામ પ્રત્યેની સાચી ભાવના આપણને નાનામાં નાના કામમાં પણ કલાકાર બનાવી શકે છે, અને ખોટી ભાવના ઊંચામાં ઊંચા કામમાં પણ આપણને હીન બનાવી શકે છે.

આપણે જે કાંઈ કરીએ તે પૂરા હૃદયથી તથા ઇમાનદારીથી કરીએ તો તેમાં એક ગરિમા છે, એક અવર્ણનીય અકારની સાચી મહત્તા છે. મનુષ્યજાતિના

કેવી ભાવનાથી કામ કરશો?

કમ્પાણી માટે જે કામ કરવામાં આવતાં હોય તેમાં ઉંચા—નીચા કામનો કશો ભેદ નથી.

મોટા ભાગના લોકો કામ કરે છે. પણ દષ્ટિ કોઈ બીજા કામ પર રાખે છે ને હમેશાં વિચારે છે—જ્યાં સુધી પેલું કામ ન મળે ત્યાં સુધી હું આ કામ કર્યા કરીશ. પણ એ મળતાં જ હું આ છોડી દઉંશ તો છોડવાના પ્યાલથી જે કામ કરતો હોય તેના કામમાં શો ભલીવાર હોઈ શકે ?

જીવનકાર્ય એ તમારી પ્રતિમા છે

કોઈ નવજુવાનને હું તેના કામ પ્રત્યે એપરવા અને ઉદાસ નેહિં છું ત્યારે મને હમેશાં દુઃખ થાય છે. જાણે એને માટે પોતે કઈ રીતે કામ કરે છે તે વસ્તુનો કશો ભેદ જ નથી. તેની તો એક જ શરત હોય છે કે તેને પગાર મળવો જોઈએ. આવો નવ-યુવક કામમાં કેમ સફળ થઈ શકે ? અથવા પોતાનો વિકાસ કેવી રીતે કરી શકે ?

માણસના વ્યવસાયમાં, માત્ર આજીવિકા કરવા કે યશ મેળવવા કરતાં વધુ જીવો, વધુ જીવો અર્થ સમાયેલો છે. એ અર્થ છે જીવનનું નિર્માણ કરવાનો. માણસનું કામ તે માણસનો વિકાસ કરનાર, ચારિત્ર્યનું નિર્માણ કરનાર, તેની અંદર રહેલા સર્વ ગુણોને વધુ વ્યાપક કરનાર નિયમિતતા, સૌંદર્ય તથા સંવાદિતા આપનાર એક જીવન-વિદ્યાલય બનવું જોઈએ.

વ્યવસાયમાંથી ધન અથવા યશ મળે તે તો માત્ર આનુસંગિક છે. કોઈ પણ માણસ તેના વ્યવસાયમાંથી કેટલું કમાયો છે તે નહિ, પણ તેને પરિણામે તે કેટલો મહાન બન્યો છે, તે મહત્વનું છે.

તમારું જીવનકાર્ય તમારી પ્રતિમા છે. તે જેવી હોય. સુંદર કે કુરૂપ, આકર્ષક કે ધૂણિત—તેને તમે જ બનાવો છો. તમે જે કામ કરો છો, જે પત્ર લખો છો, જે વસ્તુ વેચો છો, જે વાતચીત કરો છો, જે વિચાર વિચારો છો, તે બધાં જ કાર્યો ને વિચારો શિદ્ધિના ટાંકણા જેવાં છે, જે પેલી પ્રતિમાને ઘડે છે કે તેને કુરૂપ બનાવે છે.

(‘જનસંદેશ’માંથી સાબાર)

(‘પાપનો આપ’ અનુ. ૧૦ થી ચાલુ)

ગઈ કાલે જ ભાગવતનો અગિયારમો સ્કંધ વાંચતી વખતે પેલા બ્રાહ્મણનું દર્શન તમે આપ્યું હતું, અને આજે જ એ બ્રાહ્મણની કથા માંહેના તત્ત્વજ્ઞાનનું તમને વિસ્મરણ થઈ ગયું. જ્ઞાનનો અર્થ છે આત્માથી આત્માને જાણવો. ધર્મશાસ્ત્રો શીખા જવા એ ફરતું નથી, પણ જીવનમાં કરેલે અને પગે એના ઉપદેશનો અમલ થાય તો જ જ્ઞાનનો ઉપયોગ થયો કહેવાય. બાકી તો બધું પોતામાંનાં રિંગણા જેવું છે માત્ર વિદ્યતા નહીં, પણ વિદ્યતાને જીવન વ્યવહારમાં વર્ણી લેવાની કલાનું જ નામ જ્ઞાન છે. તમારા પ્રશ્નનો ઉત્તર તમને મળી ગયો છે અને આ થાળની તમામ સોનામહેરો લઈને તમે હવે જઈ શકો છો.’

દેવદત્તાની રિથિતિ અને કાપો તો લોહી પણ ન નીકળે એવી થઈ ગઈ, અનેક શાસ્ત્રોના અભ્યાસ વડે પ્રાપ્ત ન થયેલું એવું અદ્ભુત સત્ય આ અંકોકિક નારીએ તેને થોડી ક્ષણોમાં જ આપી દીધું, અને સંસાર પ્રત્યેનો તેનો રાગ વિરાગમાં પલટાઈ ગયો. તિલોત્તમાના ચરણોની રજ માથે ચડાવી તેને પોતાના સાચા ગુરુ સ્થાને સ્થાપી સોનામહેરો પર દષ્ટિ પણ કર્યા સિવાય દેવદત્ત એજ ધરીએ ધારાનગરી તરફ જવા ચાલી નીકળ્યો.

પંદરમાં દિવસે રાજસભામાં દેવદત્તે તેને પૂછેલા પ્રશ્નનો ઉત્તર આપતાં કહ્યું : ‘મંત્રીજી ! પાપનો આપ પ્રલોભન છે.’ આખી રાજસભાને દેવદત્તાનો ઉત્તરથી સંતોષ થયો, અને મંત્રીએ તેને રાજપુરોહિતનું પદ સંભાળી લેવા વિનંતી કરી.

દેવદત્તે ભરસભામાં પોતાને આ પ્રશ્નનો ઉકેલ મેળવવામાં જે અનુભવમાંથી પસાર થયું પસંદ હતું, તે સવિસ્તાર વર્ણવી બતાવી કહ્યું : ‘પાપનો પિતા પ્રલોભન છે અને મોહ તેના પિતામહ છે. પ્રલોભનની ઉત્પત્તિ મોહમાં જ થાય છે, એટલે આ બધા વિષયકમાંથી મુક્ત થઈ તપ અર્થે દિમાકય જવાનો મેં નિશ્ચય કર્યો છે, અને હવે તમારા સૌના આશીર્વાદ માગું છું.’

આખી સભા દેવદત્તાની શાશ્વતી સાંભળી સ્તબ્ધ થઈ, અને તેનો નિર્ણય અદ્વર છે, એ બનવા બાદ ધારાનગરના રાજવી, મંત્રી અને અન્ય સભ્યોએ તેને અપૂર્વ વિદાયમાન આપ્યું.

આત્માનંદ પ્રકાશ

વર્તમાન સમાચાર

શિખરજીનું સમાધાન

સંમેતાશિખરજી તીર્થને અંગે બિહાર સરકાર સાથે જે મતભેદ ચાલી રહ્યો હતો તેનું આખરે માનભર્યું સમાધાન કરવામાં આવ્યાના છેલ્લા સમાચાર બહાર આવ્યા છે. શ્રી આણંદજી કલ્યાણજીની પેઢી તથા મુંબઈની આ માટે નિયુક્ત કરવામાં આવેલ કમિટિના સહકારથી આ કાર્ય પાર પડ્યું છે તે બદલ ઉભય ધન્યવાદને પાત્ર છે.

કોન્ફરન્સની કાર્યવાહી

થોડી સુધુપત અવસ્થા પસાર થવા બાદ કોન્ફરન્સે જન્યુટિ અને પ્રગતિ માટે કેટલીક વિચારણા કરી, આ માટે કોન્ફરન્સની સ્ટેન્ડીંગ કમિટિની એક બેઠક ગત અઠવાડિયે, મુંબઈ, ચાણા ખાતે મળી ગઈ.

આ મિટિંગમાં કોન્ફરન્સની મંદ કાર્યવાહી અને લગભગ નિષ્ફળતાને અંગે કડવી-મીઠી ચર્ચા થઈ, સક્રિય થવા માટે વિચારણા કરવામાં આવી, અને “હવે જન્યુટિ-કરજી”ના આશાભર્યા સ્વપ્ન સાથે સૌ વિખરાયા.

આખી કાર્યવાહીનો સાર કંઈક કરી છૂટવું તેવો હતો અને ચાલુ કાર્યવાહીમાં નવો વેગ આપવા માટે જુદી જુદી કાર્યવાહક કમિટિઓ નિયુક્ત કરીને સૌને કાર્ય સોંપવામાં આવ્યું પ્રચાર માટે કોન્ફરન્સનું એક મુખ્યપત્ર શરૂ કરવાનો પણ નિર્ણય લેવાયો, તેમ જ કોન્ફરન્સનો જન્યુટિ મહોત્સવ યોજવાની પણ વિચારણા કરવામાં આવેલ તેમ જ આગામી અધિવેશન મેળવવા માટે થોડી મંત્રણા કરવામાં આવેલ.

આમ જન્યુટિનો નાદ ગુંજતો કરી સૌ વિખરાયા છે. હવે આ નાદ ધીમે ન પડે તે જ જોવાનું રહે છે.

પદપ્રદાન મહોત્સવો

ગયા અઠવાડિયે આચાર્ય, ઉપાધ્યાય તથા પંચાસપદ પ્રદાનના મહોત્સવો જુદાજુદા સ્થળોએ ધામ-ધૂમપૂર્વક ઉજવાયા.

તેમાંનો એક મહોત્સવ વરતેજ મુકામે, આચાર્યશ્રી વિજયોદયસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબની નિશ્રામાં વરતેજ સંઘ તરફથી ધામધૂમપૂર્વક ઉજવવામાં આવ્યો.

મહા શુદ્ધ ડ ગુરુવારે સ્વ. આચાર્ય શ્રી વિજયદર્શનસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબના વિદ્વાનશિષ્ય પં. જયનંદવિજયજી મહારાજને ઉપાધ્યાય પદપ્રદાન કરવામાં આવેલ છે, અને મહા શુ. ૫ શનિવારે ઉપાધ્યાય શ્રી જયનંદવિજયજી મહારાજને આચાર્યપદ પ્રદાન કરવામાં આવેલ છે.

આ પ્રસંગે પો. વ. ૧૪ના કુંભસ્થાપના કરી અષ્ટોત્તરી સ્નાત્ર સહિત અઢાઇ મહોત્સવનો આરંભ કરવામાં આવેલ હતો અને પ્રતિદિન વિવિધ પૂજાઓ, પ્રભાવના, ભાવના કરવામાં આવેલ હતાં.

આ પ્રસંગે ભાવનગર-જામનગર વગેરે સ્થળોના આગેવાન ગૃહસ્થોની સંખ્યા સારા પ્રમાણમાં ઉપસ્થિત હતી. આવી જ રીતે સ્વ. આચાર્ય લાવણ્યસૂરીશ્વરજી મહારાજના વિદ્વાન શિષ્ય રત્ન વિજયદક્ષ-સૂરીશ્વરજી મહારાજના વિદ્વાન શિષ્યરત્ન પં. સુશીલવિજયજી ગણિવર્ધને મોડાલી મુકામે ઉપાધ્યાય તથા આચાર્યપદની ધામધૂમથી આપવામાં આવેલ છે.

અને આચાર્યવિજયામૃતસૂરીશ્વરજી મહારાજના વિદ્વાન શિષ્યરત્ન પં. દુરંધરવિજયજી ગણિવર્ધને મુંબઈ મુકામે મોટા સમારોહપૂર્વક ઉપાધ્યાય તથા આચાર્ય પદની આપવામાં આવેલ છે.

શાપરીઆ

ખનાવનારા		ખનાવનારા
બારણસ	શીપ	રાલીંગ શાટર્સ
લાઈફ બોટસ	ખીલ્ડર્સ	કાયર પ્રૂફ ડોર્સ
ટગ્સ	અને	રોડ રોલર્સ
ટ્રેલર્સ	એન્જનીઅર્સ	બ્લીલ બેરોલ
પેસેન્જર વેસલ્સ		રેક્યુઝ હેન્ડ કાટર્સ
ગોન્ટ્રોન્સ		પેલ ફેન્સીંગ
મૂરીંગ બોયલ		લેડ-ચુલાઈટ (લેડબુલ)
બોયન્ટ એપરેટસ		ગ્રેનેટીક સેપરેટર્સ
વિગેરે.		(વિગેરે.)

શાપરીઆ ડોક એન્ડ સ્ટીલ કું. પ્રા. લો.

ચેરમેન : શ્રી માણેકલાલ ચુનીલાલ શાહ
મેનેજીંગ ડીરેક્ટર્સ : શ્રી મોહનલાલ ભાણુજી શાપરીઆ
શ્રી અમૃતલાલ ભાણુજી શાપરીઆ

રજીસ્ટર્ડ ઓફીસ અને શીપયાર્ડ એન્જનીઅરીંગ વર્ક્સ અને ઓફીસ
શીવરી ફાઈ રોડ, પરેલ રોડ, કોસ લેન
મુંબઈ નં. ૧૫ (ડીડી) મુંબઈ નં. ૧૨ (ડીડી)
ફોન નં. ૬૦૦૭૧/૨ ફોન નં. ૪૦૪૦૮
આમ : 'શાપરીઆ' શીવરી, મુંબઈ આમ : 'શાપરીઆ' પરેલ, મુંબઈ

૧. જિનવાણી	.....	૫૩
૨. જ્ઞાન	લોડ ચેસ્ટર ફીલ્ડ	૫૪
૩. શાંતિની શોધ	.....	૫૫
૪. પાપનો આપ	મનસુખલાલ તા. મહેતા	૫૯
૫. કેવી ભાવનાથી કામ કરશો	સ્વેર નાઈન	૬૧

“ આત્માનંદ પ્રકાશ ”નો આવતો અંક

“ આત્માનંદ પ્રકાશ ”નો આવતો અંક હવે ફાગણ-ચૈત્રના સંયુક્ત અંક રૂપે “ મહાવીર જયંતિ ” અંક તરીકે તા. ૧૦-૪-૬૫ના રોજ પ્રગટ કરવામાં આવશે.

આપ જાણો છો કે આજની મોંઘવારીને અંગે આ માસિક જોટમાં ચાલે છે, એમ છતાં જ્ઞાનપ્રચારની શુદ્ધ દૃષ્ટિ અને એને દરેક રીતે વધુ સમૃદ્ધ કરવાની ભાવનાથી અમે માસિકના વિકાસ માટે અમારાથી બનતું કરી રહ્યા છીએ અને આ દૃષ્ટિએ જ અમે આવતો અંક “ મહાવીર જયંતિ ” અંક તરીકે પ્રગટ કરી બને તેટલી સારી રસસામગ્રી તેમાં પીરસવા માગીએ છીએ અને તે બને તેટલો દળદાર કરવાની પણ અમારી ભાવના છે. તે વિદ્વાન આચાર્યો, મુનિમહારાજો અને અન્ય ગૃહસ્થોને વિનંતિ કે તેઓ પોતાના લેખો આ માસની આખર સુધીમાં બને તેટલાં વેલાસર અમને મોકલી આભારી કરે.

માસિકની જોટને પહોંચી વળવા માટે યોગ્ય જાહેર ખર્ચો સ્વીકારવાનો અમે નિર્ણય કર્યો છે અને તે અંગે અમેને યોગ્ય સહકાર પણ મળ્યો છે.

વ્યાપારી પેઢીઓ અને સાહિત્ય-શિક્ષણ સંસ્થાઓને અમારી વિનંતિ છે કે મહાવીર જયંતિ અંકમાં તેઓ પોતાની જાહેરાત મોકલી જ્ઞાનપ્રચારના અમારા આ કાર્યમાં બનતો સહકાર આપી અમેને આભારી કરે.

આ માસિકમાં અપાતી જાહેર ખર્ચો યોગ્ય બદલો મળી રહે છે તેની અમે આપને ખાત્રી આપીએ છીએ.

— જાહેરાતના દર —

પેજ આખું, રૂ. ૩૦ : પેજ અર્ધું, રૂ. ૧૮.

ટાઈટલ પેજ ત્રીજું, રૂ. ૪૦ : ટાઈટલ પેજ ચોથું, રૂ. ૫૦.

આપનો લેખ અગર જાહેરાત તરત મોકલી આભારી કરશો.

શ્રી જૈન આત્માનંદ પ્રકાશ : ભાવનગર.

ATMANAND PRAKASH

Regd. No. G. 49

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-ભાવનગર

• ખાસ અગત્યની વિનંતી •

આ સભા તરફથી આજસુધીમાં માગધી, સંસ્કૃત, ગુજરાતી, ઇંગ્લીશ તથા હિન્દી ભાષામાં લગભગ બસો પુસ્તકો પ્રગટ કરવામાં આવ્યાં છે. તેમાંથી મોટા ભાગના ગ્રંથો આજે સ્ટોકમાં નથી, માત્ર સાઠથી પચ્ચે ઓછા ગ્રંથો સ્ટોકમાં છે અને તેમાં પચ્ચે કેટલાક ગ્રંથોની તો બહુ જ થોડી નકલો સ્ટોકમાં છે. હાલ જે ગ્રંથો સ્ટોકમાં છે તેમાંના સંસ્કૃત વિભાગની અગત્યની યાદી નીચે આપવામાં આવેલ છે. આ પ્રકાશનો ખૂબ જ ઉપયોગી અને તરત વસાવી લેવાં જેવાં છે. તે જેઓએ તે વસાવેલ ન હોય, તે પોતાના જ્ઞાન-ભંડારમાં તરત વસાવી દેશે તેવી અમારી ખાસ વિનંતી છે. નીચે દર્શાવેલ કીમતે ગ્રંથ સ્ટોકમાં હશે ત્યાં સુધી આપવામાં આવશે અને ખાસ સગવડ તરીકે તેમાં સાડાખાર ટકા કમિશન કાપી આપવામાં આવશે.

૧ મહુદેવ હિન્દી : (દ્વિતીય અંશ) ૧૦-૦૦	૫ ત્રિષષ્ટી પર્વ મા. ૧જો. (મૂળ સંસ્કૃત) ૬-૦૦
૨ આ. દેવેન્દ્રસૂરિકૃત ટીકાયુક્ત કર્મગ્રંથ મા. ૨જો (પાંચ અને છ) ૬-૦૦	૬ " મા. ૨જો (") ૮-૦૦
૩ જૈનમેષદૂત ૨-૦૦	૭ " (પ્રતિકાર) ૧૦-૦૦
૪ પ્રકરણ સંગ્રહ (પ્રતિકાર)	આ. શ્રી વિજયદર્શનસૂરિકૃત ટીકાયુક્ત
(જેમાં સિંદુર પ્રકરણ મૂળ. તત્ત્વાર્થાધિગમ	૮ સમ્મતિતર્ક મહાણ વૈતારિકા..... ૧૫-૦૦
સૂત્ર મૂળ, ગુણસ્થાનકમારોહ મૂળ છે.) ૦-૫૦	૯ તત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્રમ્..... ૧૫-૦૦

લખો :—શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા : ભાવનગર.

પ્રકાશક : ખીમચંદ આંપરી શાહ, શ્રી જૈન આત્માનંદ સભાવતી

મુદ્રક : અનંતરાય હરિલાલ શેઠ, આનંદ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ-ભાવનગર.